

Euroopan parlamentin puhemies Roberta Metsola
Eurooppa-neuvoston kokous 20. lokakuuta 2022

Arvoisat kollegat

Tapaamme jälleen tilanteessa, jossa edustamamme Euroopan kansalaiset haluavat meiltä päätöksiä ja johtajuutta.

He ovat huolestuneita. Olemme pitäneet elämäntapaamme kauan itsestäänselvyytenä. Nyt kuitenkin Venäjän hyökkäyksen heijastusvaikutukset ovat johtaneet siihen, että ihmiset kokevat nykytilanteen epävakaa ja turvattomammaksi ja luotto tulevaan heikkenee.

He turvaavat meihin etsiessään suuntaa ja ratkaisua, joka palauttaisi monien kadottaman mielenrauhan. Meidän on reagoitava päättäväisesti – yhtenä kokonaisuutena ja oikeassa suhteessa. Nyt on otettava pienten askeleiden sijaan jättiharppauksia. Se on ainoa tapa edetä, jotta voidaan puuttua sähkön hinnan jyrkkään nousuun, kaasuntoimitusten supistumiseen, yhä vain ylöspäin kipuvaan inflaatioon ja reagointiin Venäjän laittomaan, perusteettomaan ja raakaan hyökkäykseen suvereeniin Ukrainaan.

Pandemia on osoittanut, että terveytemme on haavoittuva, ja Venäjän hyökkäys on osoittanut, että turvallisuutemme ja puolustuksemme ovat haavoittuvia. Energiapolitiikkamme heikkoudet ovat nyt paljastuneet ja niitä on käytetty meitä vastaan. Väestömme ikääntyy, ja globaaleihin toimitusketjuihin kohdistuu paineita.

Yhtenäisyyden on oltava todellista, eikä pienin yhteinen nimittäjä saisi toimia mittapuuna. Meidän on edettävä nopeammin ja syvemmälle.

Tämä pätee energiakysymyksessä: vaikka tilanne on parempi kuin muutama kuukausi sitten, suhteellinen kaasupula on edelleen mahdollinen, koska kysyntä on joustamatonta ja koska ulkoisena tekijänä on huomioitava Venäjän harjoittama kaasun käyttäminen aseena. Riittämätön tarjonta ja varastointi

Euroopassa ja suuri riippuvuus johtivat paniikkiin markkinoilla ja hintojen epävakauteen.

Meidän on korjattava puutteet. On toteutettava yhteisiä toimia, oltava solidaarisia kaasutoimitusten alalla ja luotava uskottavat energian sisämarkkinat, jos halutaan parantaa häiriönsietokykyä tulevaisuudessa.

Komissio esittikin useita kiireellisiä ehdotuksia satunnaisten voittojen verottamiseksi, kaasun kysynnän vähentämiseksi ja nesteytetyn maakaasun uuden vertailuarvon asettamiseksi. Euroopan parlamentti on suhtautunut myönteisesti näihin toimenpiteisiin, mutta samaan aikaan vaikuttaa siltä, että kaikki tämä voi olla liian vähäistä eurooppalaisille yrityksille, joiden toimintakulut ovat mahdollittoman korkeat, tai perheille, joilla ei ole enää varaa maksaa laskujaan.

Meidän on ajateltava pidemmällä aikavälillä. Tarvitsemme uskottavan vision tulevaisuuden energiamarkkinoistamme. Kaasun yhteishankintamekanismi on tarpeen. Se on ainoa tapa löytää yhteinen ulospääsy tilanteesta ja välttää keskinäinen kilpailu, nyt kun on tosi kyseessä. On tarkasteltava uudelleen mahdollisuutta irrottaa sähkön hinta kaasun hinnasta poikkeuksellisenä ja väliaikaisena toimenpiteenä.

Ajat muuttuvat ja edellyttävät uusia toimintatapoja. Meidän on oltava valmiita. Se ei ole helppoa, koska kaikilla mailla on omia sisäisiä paineita ja realiteetteja. Yksin toimimisen ei kuitenkaan pitäisi olla vaihtoehto, koska panokset ovat liian suuret. Meidän on tehtävä yhteistyötä todellisen solidaarisuuden hengessä. Tämänpäiväinen uutinen Portugalin, Espanjan ja Ranskan yhdistävästä uudesta vihreästä energiakäytävästä on hyvä esimerkki siitä, miten voimme löytää yhteisiä ratkaisuja.

Parlamentti on valmis tekemään oman osuutensa ja voimme hoitaa REPowerEU-ohjelman nopealla aikataululla, kuten aiemmin tänä vuonna tehtiin kaasun varastoinnin suhteen. Ymmärrämme haasteen laajuuden. Olemme valmiita. Euroopan parlamentti on valmis tekemään työtä ja saamaan aikaan tuloksia energiamarkkinoidemme muuttamiseksi pitkällä aikavälillä.

Euroopan parlamentti on kumppani ja liittolainen. Meillä on samat tavoitteet. Palvelemme samoja kansalaisia. Euroopan parlamentin jäsenet vievät viestiä kotimaihinsa. He voivat selittää kansalaisille, mitä teemme ja miksi se on tarpeen. Tämä on ratkaisevan tärkeää, jotta voimme säilyttää yhtenäisyytemme ja torjua Venäjän narratiivia ja disinformaatiota, joilla tätä yhtenäisyyttä pyritään horjuttamaan ja hajottamaan.

Kuulemme perheiden ja yritysten huolenaiheita. Nopeat ja kiireelliset ratkaisut eivät kuitenkaan tarkoita, että tavallinen lainsäätämismenettely ohitetaan. Euroopan parlamentti antaa hyväksytyille ehdotuksille eurooppalaisen demokraattisen legitimiuden. Täysipainoinen parlamentaarinen osallistuminen olisikin varmistettava myös käsiteltävinä olevien uusien ehdotusten suhteen, koska sillä on merkitystä ihmisille.

Voimme saada kasvavan laskupinon hallintaan, ja voimme tehdä sen ilman, että luovumme pitkän aikavälin ilmastotavoitteistamme, mutta tämä onnistuu vain yhteistoimin.

Energian hintojen nousu kiihdyttää luonnollisesti inflaatiota, mikä vähentää kotitalouksien ja yritysten käytettävissä olevia tuloja. Kohta myös pankeilla ja rahoitussektorilla on paineita, sillä suuremmat asuntolainat vaikuttavat asuntomarkkinoihin. Kaksinumeroinen inflaatio ja nopeasti nouseva korkotaso aiheuttavat hyökyaallon, joka heikentää ihmisten kotien ja palkkojen sekä kansallisten talousarvioiden arvoa huomattavasti.

Taloutemme elpyi hyvin pandemian jälkeen talouden ohjausjärjestelmän ja Next Generation EU -välineen ansiosta. Nyt meidän on luotava oikeanlaiset edellytykset yksityisten investointien vauhdittamiseksi, jotta EU:n talous saadaan takaisin vakaalle kasvu-uralle.

Ratkaisut kuitenkin maksavat. Pandemian aikana syntyi velkaa, joka on maksettava takaisin omista varoista. Niitä ei kuitenkaan ole tarpeeksi, kuten tiedämme. Uuden velan hoitaminen ja suurempien alijäämien syntyminen edellyttävät talouskasvua, sillä kasvu on ainoa keino päästä tilanteen herraksi. Tästä pääsemmekin taas energiaan: meidän on alennettava hintoja, jotta voisimme palata vakaaseen talouskasvuun kaikkialla. Näin voimme lieventää

edessämme olevien kriisien sosiaalista ja taloudellista vaikutusta ja keskittyä heikoimmassa asemassa oleviin.

Taloutemme tarvitsee tätä piristysruisketta. Kyse ei ole pelkästään vauraudesta vaan myös turvallisuudesta.

Tämä tarkoittaa myös EU:n talousarvion uudelleentarkastelua. Uusi monivuotinen rahoituskehys on joutunut kohtaamaan useita haasteita. Siinä ei ole riittävästi resursseja eikä joustavuutta, jotta voitaisiin reagoida kriiseihin tai rahoittaa uusia painopisteitä. Sitä on muutettava nykytilanteeseen mukautumiseksi. Talousarvion ulkopuoliset ratkaisut tai pelkkä uudelleentarkastelu eivät anna ihmisille niitä vastauksia, joita he odottavat meiltä.

Tiedän, että sovitun kehyksen auki repimistä vastustetaan. Tunnen poliittiset realiteetit, mutta monivuotisen rahoituskehyksen jatko on turvattava sisäänrakennetulla joustolla. Enimmäismääriä olisi tarvittaessa korotettava, jotta voidaan ottaa huomioon esiin nousevat tarpeet ja uudet painopisteet.

Yritämme löytää rahaa humanitaarisen avun antamiseksi Ukrainalle, maailmanlaajuisen elintarvikekriisin ratkaisemiseksi, luonnonkatastrofien hoitamiseksi ja energiaa, puolustusta ja strategista riippumattomuutta koskevien poliittisten tavoitteidemme rahoittamiseksi. Tässä ei edes oteta huomioon Ukrainan jälleenrakentamiseen tarvittavia satoja miljardeja.

Sen sijaan, että käytämme EU:n talousarvion rajalliset varat näihin painopisteisiin, meidän on käytettävä ne Next Generation EU -välineen velan takaisinmaksuun, koska emme ole sopineet uusista omista varoista ja koska korkojen nousu pakottaa meidät maksamaan paljon suunniteltua enemmän. Kyse on 450 miljoonasta lisäeurosta vuonna 2023. Sen selittäminen on yhä vaikeampaa.

Velan takaisinmaksu ei ole harkinnanvaraista, vaan meidän on hoidettava se. Jos korot pysyvät korkeina, Next Generation EU -välineen velkojen takaisinmaksu

syö talousarvion koko kriisinhallintavalmiusosuuden ja alkaa syödä EU:n ohjelmien varoja.

Mitään näistä asioista ei voida saavuttaa, jos emme lisää apuamme Ukrainalle. Kohtaamamme ongelmat ovat kytköksissä toisiinsa. Ne ovat saman asian eri puolia, ja tätä lietsoo Venäjän hyökkäys ja laajentumisteoriat, jotka kuuluisivat historiankirjojen takasivuille.

Kaupunkeihin ja siviili-infrastruktuuriin kohdistuvien summittaisten iskujen aalto eri puolilla Ukrainaa on järkyttävä, mutta siihen on vastattava päättäväisin toimin, joita ovat muun muassa

- pakotteiden lisääminen
- sotilaallisen tuen, erityisesti ilmapuolustusjärjestelmien, panssarivaunujen ja raskaan kaluston, lisääminen
- tehostetut toimet Ukrainassa tehtyihin sotarikoksiin puuttumiseksi.

Tämä on tärkeää, jos haluamme edistää rauhaa, ja näinhän meidän on toimittava. Rauhan on kuitenkin oltava todellinen, kestävä ja pysyvä. Liian monilla unionimme kansakunnilla on kokemusta miehityksestä, monilla teistä jopa henkilökohtaisesti. Meidän on opittava Euroopan murheellisesta historiasta ja ymmärrettävä, keiden kanssa olemme tekemisissä. Tavoitteenamme on rauha. Todellinen rauha voi toteutua vain oikeuden toteutuessa eli jos tuomioistuimien voi tutkia sotarikoksia, niiden tekijöitä ja korvausten maksamista.

Meidän on oltava valmiita menemään pidemmälle. Tiedän hyvin, että pakotteilla on arvostelijoita. Ne ovat kuitenkin välttämättömiä. Ne toimivat ja niitä on lisättävä entisestään – myös Lukašenkan ja Valko-Venäjän osalta.

Euroopan tulevaisuus perustuu sen kykyyn mukautua tilanteisiin nopeasti, vahvasti ja yhtenäisesti. Tässä yhteydessä on huomattava, että kaikkia merkkejä yhtenäisyyden rakoilusta käytetään meitä vastaan.

Venäjän raaka, laiton ja perusteeton hyökkäys Ukrainaan toi esiin, että meidän on mukauduttava ja pidettävä puolustus ja turvallisuus asialistamme kärjessä

hybridihyökkäysten torjumiseksi. Kun Venäjä väistämättä kiihdyttää sotatoimia talvella, meidän on alettava ajatella Eurooppaa yhteisönä, jossa on 43 miljoonaa uutta, meistä riippuvaista ihmistä. Meidän on oltava valmiita.

Itse asiassa oma puolustuksemme on riippuvainen Ukrainasta ja sille annettavasta avusta: ilmapuolustusjärjestelmistä, panssarivaunuista, taloudellisesta tuesta, ja poliittisesta tuesta.

Lopuksi haluan mainita Moldovan, Euroopan köyhimmän valtion, joka kärsii pahasti Venäjän Ukrainaan kohdistaman sodan seurauksista niin taloudellisesti, humanitaarisesti kuin energia-alalla ja jopa poliittisesti. Moldova tarvitsee huomiota ja käytännön apua.

Tiedän, kuinka paljosta olette luopuneet poliittisesti, taloudellisesti, sotilaallisesti. Lisätoimien ja -vauhdin vaatiminen ei ole helppoa, mutta eihän toimiin ryhdyttäessä mietitäkään helppoutta. Kriteerinä on välttämättömyys. Toiminta on ratkaisevan tärkeää, ja juuri meidän on ryhdyttävä toimiin. Olen vakuuttunut, että yhdessä pystymme siihen.